

VRAGEN EN ANTWOORDEN NOODVERORDENING VNOG D.D. 14 OKTOBER 2020

– Versie 15 oktober 2020 –

1. Algemeen	1
2. Campings en vakantieparken	3
3. Recreatieondernemers	3
4. Vrijtijdsbesteding	5
5. Sport	6
6. Cultuur	7
7. Horeca	9
8. Activiteiten basisscholen	10
9. Introductie-activiteiten studenten	10
10. Bedrijven	11
11. Zorginstellingen	11
12. Religieuze organisaties	12
13. Vervoer	14
14. Detailhandel	15
15. Andere vragen?	16

1. Algemeen

De basisregels

Het aantal besmettingen met corona neemt weer toe. Met de maatregelen in de noodverordening willen we het aantal besmettingen terugdringen. De maatregelen zijn erop gericht om de kans op grote drukte en het aantal sociale contactmomenten tussen mensen te beperken. Het is cruciaal dat wij 1,5 meter afstand tot elkaar blijven houden en ons aan de basisregels houden. Ook thuis en bij privéaangelegenheden. Het aantal bezoekers dat u thuis (binnen en buiten) per dag mag ontvangen is teruggebracht tot 3 personen, exclusief kinderen tot en met 12 jaar.

Verder geldt:

- Blijf thuis bij klachten;
- Laat je testen bij klachten en blijf thuis totdat het testresultaat binnen is;
- Werk thuis, tenzij het niet anders kan;
- Houd altijd 1,5 meter afstand tot elkaar;
- Vermijd drukke plekken;
- Was vaak je handen en nies in je elleboog.

Kan de voorzitter van de veiligheidsregio een gebied of een locatie sluiten en wat betekent dat?

De voorzitter van de veiligheidsregio kan een gebied of locatie aanwijzen waar mensen niet meer mogen komen als blijkt dat het de afstand van 1,5 meter niet kan worden bewaard, of dit dreigt. Een indicatie hiervoor kan zijn dat de locatie geen duidelijk

toegangsbeleid hanteert, crowdmanagement heeft ingezet of zichtbare hygiënemaatregelen heeft getroffen. Woningen vallen hier niet onder.

Als uit bron- en contactonderzoek van de GGD blijkt dat er sprake is van meerdere besmettingen, die hebben plaatsgevonden op een specifieke locatie, dan kan de voorzitter van de VNOG over gaan tot sluiting van die locatie voor maximaal 14 dagen.

Wat mogen de voorzitter van de veiligheidsregio en de lokale burgemeester doen, bovenop de landelijke geldende maatregelen, om brandhaarden te voorkomen en onder controle te krijgen?

De voorzitter en de burgemeester kunnen de volgende maatregelen nemen:

- Beperking van de openingstijden van de horeca;
- Het invoeren van gedragsmaatregelen mondkapjes;
- Het sluiten van locaties zoals een park of winkelcentrum;
- Parkeergelegenheden afsluiten, zoals bijvoorbeeld een parkeerplaats bij het strand of stadscentrum;
- Het instellen van publieks- en verkeersstromen op drukke plekken;
- Het toezien op de naleving en handhaving van de basisregels;
- Het verbieden van grootschalige samenkomsten, bijvoorbeeld evenementen.

Voor wie geldt de 1,5 meter afstands-eis?

Voor iedereen, behalve voor:

- Personen die een gezamenlijk huishouden vormen (hiermee wordt bedoeld: de niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel en ouders, grootouders en kinderen, voor zover zij volgens de basisregistratie personen op hetzelfde adres woonachtig zijn);
- Kinderen tot en met 12 jaar;
- Kinderen en jongeren in de leeftijd tot en met 17 jaar onderling, tenzij deze kinderen zich bevinden op een locatie van een instelling voor middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs. In die instellingen moeten personen van 13 jaar en ouder ook afstand tot elkaar te houden;
- Personen bij de uitoefening van hun beroep, voor zover de werkzaamheden in het kader van de uitoefening van dat beroep noodzakelijk zijn en niet op gepaste wijze kunnen worden uitgevoerd met inachtneming van 1,5 meter afstand van degene jegens of met wie de werkzaamheden worden uitgevoerd;
- Personen met een handicap onderling die in dezelfde woongroep of andere woonvorm op eenzelfde adres wonen en gemeenschappelijke voorzieningen delen en op personen met een handicap, voor zover zij zich niet met inachtneming van een afstand van 1,5 meter tot hun begeleiders of vaste mantelzorgers kunnen ophouden en hun begeleiders of vaste mantelzorgers.
- Personen die theater of dans in de vorm van een culturele uiting beoefenen tijdens de uitoefening van theater of dans;
- Sporters in instellingen voor topsport tijdens het beoefenen van de sport en voetballers van de Eredivisie en Eerste Divisie;
- Personen in het openbaar vervoer, overig bedrijfsmatig personenvervoer en vervoer voor privédoeleinden, voor zover dit vervoer primair de verplaatsing van de ene naar de andere locatie betreft en het niet strekt tot het mogelijk maken van recreatie. Hierin dient iedere persoon vanaf 13 jaar een mondkapje te dragen. Bij overig

bedrijfsmatig personenvervoer geldt deze verplichting niet indien het één persoon vanaf 13 jaar per voertuig of vaartuig inclusief bestuurder betreft.

De 1,5 meter afstandsnorm in de publieke ruimte wordt gehandhaafd vanaf meer dan vier personen.

2. Campings en vakantieparken

Zijn de faciliteiten en voorzieningen op de vakantieparken en campings open?

Ja, die zijn open. Ook hier geldt de afstandsregel van 1,5 meter en de overige hygiënemaatregelen. Voor de horeca op deze vakantieparken en campings geldt dat zij gesloten zijn.

Zijn de zwembaden open op campings en vakantieparken?

Ja, de zwembaden mogen sinds 11 mei 2020 open, evenals toiletten die bij het zwembad horen.

Mag de binnenspeeltuin op mijn camping of vakantiepark open?

Ja, dat mag.

Ik woon niet in Gelderland, maar heb een huisje (gehuurd) in één van de gemeenten in de Veiligheidsregio Noord- en Oost- Gelderland. Kan ik daar naartoe?

Ja, dat mag. Wanneer u geen gezamenlijk huishouden vormt geldt een maximum aantal van 4 personen. Personen die niet tot één huishouden behoren houden altijd (dus ook binnen) 1,5 meter afstand tot elkaar, kinderen tot en met 12 jaar uitgezonderd. Kinderen en jongeren tot en met 17 jaar hoeven onderling ook geen afstand te houden.

Mag ik met mijn vrienden naar een stacaravan op een vakantiepark in een gemeente in de Veiligheidsregio Noord- en Oost- Gelderland?

Ja, dat mag als u (als niet-gezamenlijk huishouden) altijd 1,5 meter afstand kunt houden en als het gezelschap uit maximaal 4 personen bestaat (exclusief kinderen tot en met 12 jaar).

Mag ik met meerdere gezinnen een groepsaccommodatie/vakantiehuis huren?

Nee. Wanneer u geen gezamenlijk huishouden vormt geldt een maximum aantal van 4 personen. Personen die niet tot één huishouden behoren houden altijd (dus ook binnen) 1,5 meter afstand tot elkaar, kinderen tot en met 12 jaar uitgezonderd. Kinderen en jongeren tot en met 17 jaar hoeven onderling ook geen afstand te houden.

Er gelden, behalve de afstandseis, geen beperkende maatregelen voor het gebruik van gedeelde sanitaire voorzieningen in de groepsaccommodatie.

3. Recreatieondernemers

Mag ik een groepsaccommodatie/vakantiehuis verhuren aan meerdere gezinnen?

Nee. Wanneer u geen gezamenlijk huishouden vormt geldt een maximum aantal van 4 personen. Personen die niet tot één huishouden behoren houden altijd (dus ook binnen) 1,5 meter afstand tot elkaar, kinderen tot en met 12 jaar uitgezonderd. Kinderen en

jongeren tot en met 17 jaar hoeven onderling ook geen afstand te houden. Voor kinderen en jongeren tot en met 17 jaar geldt hierbij ook het maximum aantal van 4 personen.

Er gelden, behalve de afstandseis, geen beperkende maatregelen voor het gebruik van gedeelde sanitaire voorzieningen in de groepsaccommodatie.

Wat moet ik doen als mensen zich niet aan voorschriften houden?

Als u constateert dat uw gasten zich niet aan de voorschriften houden spreekt u hen zelf aan.

Wat als mensen ziek worden? Hoe moet ik dan zorgen dat ook zij zich aan de regels kunnen houden als ze samen met anderen bij ons in een accommodatie zitten?

Mensen die ziek zijn, moeten thuis blijven. Als ze koorts hebben, moeten ook hun gezinsleden thuis blijven. Als ze tijdens hun vakantie ziek worden, moeten ze op hun vakantieadres binnen blijven of met eigen vervoer naar huis gaan en daar binnen blijven.

Heb je klachten die kunnen passen bij het coronavirus? Maak dan een afspraak (<https://www.ggdnog.nl/corona/alles-over-corona/coronatest-wanneer-hoe-en-waar>) om je te laten testen. Zo controleren we de verspreiding van het virus en beschermen we elkaar.

Is het mijn verantwoordelijkheid dat alle mensen op mijn park c.q. bedrijf zich aan de voorschriften houden? Ik heb geen personeel genoeg om dit te handhaven.

Alleen samen krijgen we corona onder controle, dus ja, u moet erop toezien dat uw gasten zich houden aan de voorschriften. Lukt dat niet, bijvoorbeeld omdat u te weinig personeel heeft, overweeg dan minder gasten toe te laten op het terrein. Eigenaren en beheerders moeten (vaste) gasten zichtbaar op de hoogte brengen van de regels die gelden voor hun verblijf. Worden ze niet nageleefd, dan moet u hen verzoeken te vertrekken.

Hoe breng ik mijn gasten zichtbaar op de hoogte van de geldende maatregelen?

Er zijn veel communicatiemiddelen beschikbaar om de maatregelen onder de aandacht te brengen, bijvoorbeeld posters en banners. U kunt ze downloaden op www.rijksoverheid.nl

Welke voorzieningen op mijn recreatieterrein mogen open zijn?

Receptie, winkel, speeltuinen, zwembaden mogen open. Bij alles geldt: houd 1,5 meter afstand (met uitzondering van gezinsleden en kinderen, mensen met een beperking en jongeren t/m 17 onderling.)

Verder moeten bezoekersstromen goed gescheiden kunnen worden en moet de hygiëne in acht worden genomen. Voor binnenruimtes geldt een maximaal van 30 personen.

Voor alle eet- en drinkgelegenheden geldt, dat zij gesloten zijn voor meer informatie 'hoofdstuk 7 Horeca').

Mogen (basisschool)leerlingen overnachten in mijn groepsaccommodatie voor hun schoolkamp?

Ja, dat mag. Kinderen en jongeren t/m 12 jaar hoeven onderling geen afstand te houden. Er mogen maximaal 4 begeleiders mee.

4. Vrijtijdsbesteding

Mag ik thuis een feestje geven in de tuin of in huis?

Het aantal mensen dat je in huis en tuin per dag ontvangt is maximaal 3 gasten. Kinderen tot en met 12 jaar niet meegerekend. Daarbij kan je vooraf vragen of iedereen klachtenvrij is.

Mag ik in de openbare ruimte een besloten feestje organiseren (bijvoorbeeld een verjaardag op het grasveld in de wijk)? Onder welke voorwaarden?

Buiten mogen groepjes van maximaal 4 personen bij elkaar komen. Kinderen tot en met 12 jaar tellen hierbij niet mee.

Zijn de openbare sanitaire voorzieningen bij recreatieplassen, natuurgebieden en strandjes voor dagrecreatie weer open?

Ja, deze zijn sinds 1 juni 2020 weer open.

Mogen overdekte speeltuinen of indoor activiteiten weer open?

Escaperooms, binnenspeeltuinen en bijvoorbeeld glow in the dark golf mogen geopend zijn. De belangrijkste regels zijn dat gasten 1,5 meter afstand van elkaar moeten kunnen bewaren en dat de bezoekersstromen gescheiden kunnen worden. Er geldt een maximum van 30 personen binnen. Dit is exclusief personeel.

Mag ik met vrienden met een bootje het water op?

Dit mag met maximaal 4 personen onder de voorwaarde dat er 1,5 meter afstand kan worden gehouden.

De leden van ons koor willen graag weer samen zingen. Het idee is om dat buiten te doen. Mag dat?

Zij mogen buiten de woning en daarbij behorende erven gezamenlijk zingen, bijvoorbeeld tijdens een kerkdienst of tijdens een concert. Samenzang tijdens religieuze samenkomsten is eveneens toegestaan. Om besmetting te voorkomen is het wel verplicht de richtlijnen van het RIVM die zijn opgenomen in zijn advies van 30 juni 2020 op dit punt na te leven. Dit advies is te raadplegen op <https://lci.rivm.nl/koren-zangensembles>.

Bij zangkoren en zanggroepen moet gedacht worden aan koren en groepen die als zodanig actief zijn. Onder zangkoren en zanggroepen wordt in ieder geval niet verstaan het gezamenlijk zingen in een stadion tijdens een (voetbal)wedstrijd of het gezamenlijk meezingen bij een concert.

Mogen escaperooms open zijn?

Ja, dit mag voor maximaal 30 personen (exclusief personeel) op voorwaarde dat aanwezigen te allen tijde 1,5 meter afstand kunnen houden (met uitzondering van personen uit één gezamenlijke huishouding, kinderen tot en met 12 jaar en jongeren t/m 17 jaar onderling) en de hygiënemaatregelen in acht worden genomen. Van tevoren reserveren is verplicht. Eet- en drinkgelegenheden in escaperooms zijn gesloten.

Mogen de sanitaire voorzieningen worden gebruikt in bioscopen en (culturele) instellingen?

Ja, dat mag. Neem hiervoor wel de hygiënerichtlijnen van het RIVM in acht.

Mag ik weer oefenen met mijn blaasensemble/doedelzakorkest?

Ja, dat mag weer. Dit geldt voor zowel repetities als uitvoeringen. Voorwaarde is dat de protocollen zijn aangepast op de laatste inzichten en dat deze met de brancheverenigingen zijn afgestemd. Dat betekent in ieder geval dat blazers minimaal 2 meter afstand moeten houden tot anderen. Zie ook <https://www.knmo.nl/protocol>

5. Sport

Onder welke voorwaarden mag ik sporten?

Om groepsvorming en sociale contacten te verminderen en het aantal reisbewegingen te reduceren zijn er nieuwe maatregelen voor sport. In het kort zijn de spelregels voor het sporten:

- Sporten voor volwassenen is alleen toegestaan als het mogelijk is om onderling 1,5 meter afstand te houden.
- Maximaal 4 personen mogen met elkaar sporten in een groepje.
- Voor binnensporten geldt een maximum van 4 personen per groepje (exclusief instructeur). En er geldt een maximum van 30 personen per zelfstandige ruimte. Er mogen meer groepjes naast elkaar sporten als:
  - de groepjes minimaal 1,5 meter afstand tot elkaar houden;
  - er een duidelijke afbakening is van de verschillende groepjes;
  - zij niet mengen.
- Voor buitensporten geldt een maximum van 4 personen per groepje (exclusief instructeur). Er mogen meer groepjes naast elkaar sporten als:
  - de groepjes minimaal 1,5 meter afstand tot elkaar houden;
  - er een duidelijke afbakening is van de verschillende groepjes;
  - zij niet mengen.

Zijn wedstrijden en toernooien toegestaan?

Nee. Wedstrijden leiden tot veel extra reisbewegingen en sociale contacten. Daarom is besloten om voorlopig alle wedstrijden stil te leggen. Er geldt een uitzondering voor wedstrijden in de Eredivisie en eerste divisie.

Geldt de maximale groepsgrootte van 4 personen voor de sport?

Ja. Maximaal 4 personen mogen met elkaar sporten in een groepje.

Geldt de maximale gezelschapsgrootte van 4 personen ook voor kinderen?

Nee. Er is een uitzondering voor kinderen en jongeren tot en met 17 jaar. Zij mogen met grotere groepen sporten. Maar er worden geen wedstrijden gespeeld. En kinderen met klachten blijven thuis. Publiek is niet toegestaan.

Kinderen vanaf 13 jaar mogen na het sporten niet bij elkaar komen met meer dan 4 personen. Voor jongere kinderen geldt deze beperking niet.

Wat zijn de maatregelen voor trainingen?

Kinderen en jongeren t/m 17 jaar mogen gewoon trainen. Ze hoeven geen 1,5 meter afstand te houden.

Volwassenen trainen in groepen van maximaal 4 personen op 1,5 meter afstand van elkaar. De groepen moeten onderling ruime afstand houden en mogen niet mengen.

Mag je binnen sporten?

Ja, dat mag. De 1,5 meter afstandseis moet in acht worden genomen en er mogen maar maximaal 30 personen aanwezig zijn per zelfstandige (sport)ruimte. De douches en kleedlokalen zijn gesloten. Toiletten kunnen wel geopend blijven.

Geldt het verbod op toeschouwers bij zowel trainingen, amateurwedstrijden als profsportwedstrijden?

Ja, het verbod op toeschouwers geldt voor trainingen en alle (professionele) sportwedstrijden. Het doel is om sportbeoefening zoveel mogelijk door te laten gaan, zonder grote groepen mensen bij elkaar te brengen. Daarom zijn toeschouwers niet meer toegestaan.

Mag de sportkantine open tijdens trainingen?

Nee, vanaf 29 september zijn sportkantines gesloten. Toiletten kunnen wel geopend blijven.

Mogen we weer starten met het geven van yogalessen?

Ja, dat mag binnen met maximaal 30 personen op 1,5 meter afstand van elkaar.

Mag op scholen weer binnen gymles gegeven worden?

Ja, dat mag op alle scholen. Overigens is het advies om de gymles zo veel als mogelijk buiten te laten plaatsvinden.

Mag je binnen biljarten, bowlen en darten?

Ja, dat mag, maar voor deze sporten geldt dat de 1,5 meter afstand in acht moet worden genomen, omdat dit de normale sportbeoefening niet in de weg staat.

Mag je binnen bridgen, schaken en aan andere denksporten doen?

Ja, dat mag, maar ook voor deze sporten geldt dat de 1,5 meter afstand in acht moet worden genomen.

6. Cultuur

Wat valt onder 'culturele instellingen'?

Onder culturele instellingen vallen theaters, bioscopen, concertzalen, musea, presentatie-instellingen, monumenten met een publieksfunctie, muziekscholen en centra voor de Kunsten. Er zit binnen deze instellingen wel verschil in wat mogelijk is qua openstelling.

Voor bioscopen, concertzalen en theaters geldt:

- De aanwezigen kunnen te allen tijde ten minste 1,5 meter afstand houden tot elkaar;
- Bezoekers moeten van tevoren reserveren;
- Bezoekers moeten gebruik maken van een zitplaats;

- Per zelfstandige ruimte geldt een maximum van 30 bezoekers (inclusief kinderen en exclusief personeel);
- Er mag nadrukkelijk niet gezamenlijk meegezongen of geschreeuwd worden.

Voor musea, presentatie-instellingen en monumenten geldt:

- De aanwezigen kunnen te allen tijde ten minste 1,5 meter afstand houden tot de dichtstbijzijnde persoon;
- De toegangs- en verblijfstijden en de inrichting is zodanig georganiseerd dat aanwezigen ten alle tijden 1,5 meter afstand kunnen houden tot de dichtstbijzijnde persoon;
- De bezoekersstromen zijn gescheiden van elkaar;
- Bezoekers moeten van tevoren een tijdvak reserveren;
- Per ruimte geldt een maximum van 30 bezoekers (inclusief kinderen en exclusief personeel).

Voor muziekscholen en centra voor de kunsten geldt:

- Iedereen houdt 1,5 meter afstand tot elkaar, met uitzondering van personen die een gezamenlijk huishouden vormen, kinderen t/m 12 jaar en personen met een beperking. Kinderen en jongeren t/m 17 jaar hoeven onderling geen afstand te bewaren;
- Per ruimte geldt een maximum van 30 bezoekers (inclusief kinderen en exclusief personeel).

Ik wil een Drive-In bioscoop en/of Drive-In theatervoorstelling organiseren. Mag dit?

Evenementen zijn verboden. Het verbod op evenementen geldt niet voor bioscopen, maar geldt wel voor het vertonen van films in een buitenbioscoop of een drive-in bioscoop. Dit is dus niet toegestaan.

Amateur- en professionele dansers, acteurs, musici en artiesten mogen repeteren. Ook binnen?

Ja, amateur- en professionele dansers, acteurs en musici en artiesten mogen in beginsel wel binnen repeteren, zonder maximum aantal mensen. Solozang is toegestaan, mits ten minste 8 meter afstand van muzikale begeleiding en publiek.

Mogen zangkoren weer binnen zingen?

Zangkoren mogen buiten de woning en daarbij behorende erven gezamenlijk zingen, bijvoorbeeld tijdens een kerkdienst of tijdens een concert. Samenzang tijdens religieuze samenkomsten is eveneens toegestaan. Om besmetting te voorkomen is het wel verplicht de richtlijnen van het RIVM die zijn opgenomen in zijn advies van 30 juni 2020 op dit punt na te leven. Dit advies is te raadplegen op <https://lci.rivm.nl/koren-zangensembles>. Bij zangkoren en zanggroepen moet gedacht worden aan koren en groepen die als zodanig actief zijn. Onder zangkoren en zanggroepen wordt in ieder geval niet verstaan het gezamenlijk zingen in een stadion tijdens een (voetbal)wedstrijd of het gezamenlijk meezingen bij een concert.

Daarnaast is het advies om de ruimte waar gezamenlijk wordt gezongen 24 uur per dag te ventileren. Zorg ervoor dat in de pauzes en na de bijeenkomst de ruimte ongeveer 10 minuten wordt gelucht (advies is gebaseerd op normen uit LCHV Hygiënerichtlijnen). Bij

twijfel over de ventilatie en luchtstromen in de ruimte is het aan te raden professioneel advies in te winnen. Op de site van het RIVM zijn de eisen te vinden waaraan de ventilatie volgens het Bouwbesluit moet voldoen. (zie ook <https://lci.rivm.nl/koren-zangensembles>).

Mogen zangkoren buiten zingen?

Ja, koren mogen weer zingen, maar wel met alle hygiëne- en 1,5 meter afstandsmaatregelen (tenzij het een leeftijds- of specifieke groep betreft die is vrijgesteld hiervan). (Zie ook <https://lci.rivm.nl/koren-zangensembles>).

Mag ik weer oefenen met mijn blaasensemble/doedelzakorkest?

Ja, dat mag weer. Dit geldt voor zowel repetities als uitvoeringen. Voorwaarde is dat de protocollen zijn aangepast op de laatste inzichten en dat deze met de brancheverenigingen zijn afgestemd (<https://www.knmo.nl/protocol>). Dat betekent in ieder geval dat blazers minimaal 2 meter afstand moeten houden tot anderen.

Mag ik per zaal in film- theater en concertzalen onbeperkt mensen toelaten?

U mag per zelfstandige ruimte maximaal 30 personen toelaten als mogelijk is met 1,5 meter afstand tussen elkaar.

Daarnaast dienen alle bezoekers van tevoren te reserveren en moeten alle bezoekers gebruik maken van een zitplaats.

Moeten de zalen op verschillende tijdstippen starten met de voorstelling om drukte in de centrale hal te voorkomen?

Het dringende advies is om op verschillende tijdstippen te starten en te eindigen met de voorstellingen, zodat drukte op en in de gemeenschappelijke ruimten (zoals de centrale hal en sanitaire voorzieningen) voorkomen wordt.

7. Horeca

Welke regels gelden er voor de horeca?

- Eet- en drinkgelegenheden (waaronder ook coffeeshops, sportkantines, shisha-lounges, alsook eet- en drinkgelegenheden in bioscopen, casino's, speelhallen, theaters, studentenverenigingen en stripclubs) en de daarbij behorende terrassen zijn gesloten.
- Bioscopen, theaters, casino's, congresaccommodaties etc. waar een eet- en drinkgelegenheid zich bevindt moeten uiterlijk om 01.00 uur te sluiten.
- Uitgezonderd zijn hotels voor de hotelgasten, de afhaalfunctie van eet- en drinkgelegenheid en bedrijfskantines, mits maatregelen worden getroffen om 1,5 meter afstand tussen de aanwezigen in en bij de toegang van deze locaties te garanderen.
- Eet- en drinkgelegenheden waar eten en drinken kan worden afgehaald voor gebruik elders dan ter plaatse moeten om 01.00 uur sluiten.
- Bij coffeeshops kan worden afgehaald tot 20.00 uur.
- Voor alle afhaalgelegenheden geldt: er mag geen alcoholische dranken worden verkocht na 20.00 uur.

Ons hotel heeft meerdere ruimten die functioneel van elkaar gescheiden zijn. Mag ik per ruimte een maximaal aantal hotelgasten toestaan?

Er mogen maximaal 30 personen in een zelfstandige ruimte als dit mogelijk is met 1,5 meter afstand tussen alle bezoekers.

Wie is er strafbaar bij overtreding van de noodverordening op het terras of in de horecazaak?

Zowel de gasten als de horecaondernemer kunnen strafbaar zijn indien een eet- en drinkgelegenheid of het terras is geopend.

Moeten protocollen van horecaondernemers worden getoetst, zo ja: door wie en waar aan?

Nee, de branchevereniging KHN heeft een protocol opgesteld en de horecaondernemer is zelf verantwoordelijk voor het naleven ervan.

Welke regels gelden er voor afhalen van eten en drinken?

- Eet- en drinkgelegenheden waar eten en drinken kan worden afgehaald voor gebruik elders dan ter plaatse moeten om 01.00 uur sluiten.
- Bij coffeeshops kan worden afgehaald tot 20.00 uur.
- Voor alle afhaalgelegenheden geldt: er mag geen alcoholische dranken worden verkocht na 20.00 uur.
- De ondernemer treft, indien sprake is van verkoop, aflevering of verstrekking van eten, drinken of producten voor gebruik anders dan ter plaatse, maatregelen om 1,5 meter afstand tussen de aanwezigen in en bij de toegang tot de eet- en drink gelegenheid te kunnen houden en de duur van hun verblijf in de inrichting zoveel mogelijk te beperken.

8. Activiteiten basisscholen

Mag ik een pyjamaparty houden op mijn basisschool?

Hierover kan de veiligheidsregio geen uitspraak doen, omdat er naast de noodverordening ook andere regelgeving van toepassing kan zijn. Te denken valt aan bouwbesluiten en brandveiligheidseisen. Dit kan per situatie verschillen. De school moet hierin zelf een verantwoorde afweging maken, eventueel in overleg met de eigen gemeente.

Mogen de kinderen van onze basisschool op schoolkamp?

Ja, schoolkampen zijn sinds 1 juni 2020 toegestaan. Zie bij de vragen over de groepsaccommodaties.

9. Introductie-activiteiten studenten

Mogen introductieweken voor MBO, HBO en WO studenten doorgaan?

Nee, alle fysieke samenkomsten die worden georganiseerd in het kader van de werving en introductie van studenten van MBO, HBO en WO zijn verboden.

Wat mag in het kader van de start van het nieuwe schooljaar wel?

De voorzitter van de veiligheidsregio kan een ontheffing verlenen voor fysieke

samenkomsten die worden georganiseerd door onderwijsinstellingen, studentenverenigingen, studentensportverenigingen en studieverenigingen, mits die samenkomsten geaccordeerd zijn door de desbetreffende onderwijsinstelling of de veiligheidsregio, gericht zijn op kennismaking, studie of sport, kleinschalig zijn, er geen alcohol gedronken wordt en de bijeenkomsten niet plaatsvinden tussen 22.00 en 07.00 uur.

10. Bedrijven

Is er communicatiemateriaal beschikbaar om mijn klanten te informeren over de maatregelen?

Jazeker, de Rijksoverheid heeft hiervoor posters ontwikkeld die u kunt gebruiken om te informeren over maatregelen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen. Je vindt ze op de www.rijksoverheid.nl. Vaak hebben brancheverenigingen ook branche specifieke communicatiemiddelen ontwikkeld voor leden. Check hiervoor de website van uw eigen branchevereniging.

Moet ik een protocol voor onze leden/vereniging/branche door de veiligheidsregio laten beoordelen?

Nee dat hoeft niet. De VNOG heeft aangegeven dat brancheorganisaties zelf protocollen vaststellen. Voorbeelden hiervoor zijn de bekende protocollen van de kappersbranche, sportverenigingen e.d. De bedoeling is dat deze organisaties zelf hun protocollen maken waarin de voorwaarden van de Noodverordening worden verwerkt. De website www.mijn coronaprotocol.nl verzamelt protocollen, wordt constant aangevuld en biedt zo een overzicht van de beschikbare protocollen. De website is een initiatief van VNO-NCW en MKB-Nederland, in samenwerking met de Rijksoverheid. De verantwoordelijkheid voor de inhoud van de protocollen ligt bij de branche zelf.

11. Zorginstellingen

Mag ik weer op bezoek in een zorginstelling?

Ja, op voorwaarde dat u geen gezondheidsklachten heeft en dat er in de instelling geen besmetting is met COVID-19 waardoor de bezoekende persoon zelf of diens afdeling zich in quarantaine bevindt. Verder moet u zich aan de aanwijzingen van het personeel houden en 1,5 meter afstand bewaren, ook tot degene die u bezoekt.

Bezoek aan bewoners van wie wordt verwacht dat zij op korte termijn overlijden of in vergelijkbare omstandigheden moet altijd worden toegestaan.

Mag ik een bewoner van een zorginstelling ophalen voor bezoek of een uitje?

Ja, op voorwaarde dat u geen gezondheidsklachten heeft en dat er in de instelling geen besmetting is met COVID-19 waardoor de bezoekende persoon zelf of diens afdeling zich in quarantaine bevindt. Verder moet u zich aan de aanwijzingen van het personeel houden en 1,5 meter afstand bewaren, ook tot degene die u ophaalt. Is dat niet mogelijk (bijvoorbeeld bij het vervoer), dan is een mondkapje verplicht.

12. Religieuze organisaties

Moet er een protocol worden ingeleverd bij de gemeente?

Het is geen wettelijke verplichting maar het is aan te bevelen om als organisaties een gebruiksplan te maken. Neem bij twijfel contact op met de gemeente. De gemeente behoudt zich de mogelijkheid voor om de gebruiksplannen op te vragen.

Religieuze gebouwen hebben meerdere zalen / bijgebouw(en).

Bij religieuze diensten gelden uitzonderingen op het verbod op een samenkomst van meer dan 30 personen per zelfstandige ruimte. De uitzondering in het kader van samenkomsten van personen die in gemeenschap met anderen hun godsdienst of levensovertuiging belijden geldt ook voor het religieuze deel van huwelijksplechtigheden (met uitzondering van het bruiloftsfeest). De uitzondering doet niet af aan de dringende oproep van het kabinet om erediensten (waaronder de reguliere kerkdienst en het vrijdagmiddaggebed) tot een minimum te beperken en waar mogelijk digitaal uit te zenden zodat mensen op afstand de dienst kunnen volgen.

De voorwaarden zijn:

- 1,5 meter afstand tot de dichtstbijzijnde personen met uitzondering van personen die een gezamenlijk huishouden vormen;
- Alle bezoekers gebruiken een zitplaats;
- Maximaal toegestane aantal bezoekers hangt van de grootte van de ruimte: 1,5 meter afstand houden is verplicht;
- Bezoekersstormen moet van elkaar gescheiden kunnen worden.

Hoe kunnen handelingen en ceremoniën zoals doop, bevestiging ambtsdragers, huwelijkszegen en ziekenzalving verricht worden?

Hoewel de 1,5 meter afstand tussen personen leidend blijft, kan een functionaris van een religieuze organisatie bepaalde (liturgische) handelingen/ceremoniën verrichten zonder deze afstand te handhaven. Hier kun je denken aan dopen, bevestiging van ambtsdragers, huwelijks(in)zegening, ziekenzalving en dergelijke. Dit kan doordat de religieuze organisatie grondwettelijk zelf invulling kan geven aan de religieuze bijeenkomsten. Bij het toepassen van deze handelingen/ceremoniën zullen de richtlijnen van het RIVM in acht moeten worden genomen.

Onder functionarissen kunnen worden verstaan een voorganger, ouderling, diaken en pastoraal/kerkelijk werker.

Kunnen extra religieuze bijeenkomsten worden belegd, naast de ochtend en middag/avond dienst?

Het advies is om diensten niet strak achter elkaar te laten plaatsvinden omdat voldoende tijd moet zijn om te kunnen reinigen en te ventileren, dit is afhankelijk van de oppervlakte en ventilatiemogelijkheden van het gebouw.

Kan er gezongen worden tijdens diensten/vieringen?

Zingen door een koor in een kerkdienst mag, de hygiëne- en 1,5 meter afstandsmaatregelen moeten hierbij in acht te worden genomen, tenzij het leeftijds- of specifieke groep betreft die is vrijgesteld hiervan. Daarnaast is het advies om de ruimte waar gezamenlijk wordt gezongen 24 uur per dag te ventileren en zorg ervoor dat in de pauzes en na de bijeenkomst de ruimte ongeveer 10 minuten wordt gelucht (advies is

gebaseerd op normen uit LCHV Hygiënerichtlijnen). Bij twijfel over de ventilatie en luchtstromen in de ruimte is het aan te raden professioneel advies in te winnen. (zie ook <https://lci.rivm.nl/koren-zangensembles>).

Hoe moeten we met de ventilatie omgaan?

Zorg ervoor dat minimaal de huidige normen voor ventilatie in het Bouwbesluit gehaald worden en dat de geldende landelijke richtlijnen voor ventileren van verblijfsruimtes in gebouwen waar de bijeenkomsten plaatsvinden worden gevolgd.

Ventileren is het voortdurend verversen van lucht. De buitenlucht vervangt telkens (een deel van) de binnenlucht die 'vervuild' is door vocht, gassen zoals geurtjes en ziekteverwekkers. Ventileren is mogelijk via natuurlijke ventilatie (bijvoorbeeld roosters of kieren) of via mechanische ventilatie (ventilatiesysteem).

Luchten (spuien) betekent dat in een gebouw ramen, luiken of deuren zo tegen elkaar open gezet worden dat er een flinke luchtstroming of -circulatie door de ruimte ontstaat. Soms kan het daarbij nodig zijn om, naast de ramen, luiken of deuren in de gevel of het dak, ook de binnendeuren tussen afzonderlijke ruimten open te zetten. Zorg ervoor dat tijdens het luchten mensen niet in de ruimte aanwezig zijn of, als dat niet mogelijk is, voorkom dat mensen in de luchtstroom achter elkaar zitten tijdens het luchten.

Airconditioning, ventilatoren, klimaatregeling gebouw: Vermijd zo veel mogelijk het recirculeren (bijv. via airconditioningapparaten of ventilatoren) van de lucht in de ruimte. Airconditioningsystemen die buitenlucht aanzuigen en deze lucht koelen voordat het in de binnenruimte komt, kunnen worden gebruikt. Gebouwgebonden klimaatregelingssystemen (HVAC: heat, ventilation and airconditioning) die goed worden onderhouden en voldoen aan het Bouwbesluit hoeven niet te worden uitgezet of aangepast.

Moet het gehele religieuze gebouw (bv kerk, moskee) worden gereinigd voor de volgende bijeenkomst plaatsvindt?

Het advies is om zoveel mogelijk hygiëne- en reinigingsmaatregelen te nemen ter voorkoming van besmetting. Denk bijvoorbeeld er aan om na elke bijeenkomst alle contact-oppervlakten; deurklinken, sanitair, zitplekken, lessenaars, spreekstoel, microfoons, etc. te reinigen.

De rijksoverheid heeft overigens duidelijke voorschriften opgesteld wanneer iemand wel of niet een activiteit mag bezoeken. Kijk voor de meest actuele voorschriften op: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nederlandse-maatregelen-tegen-het-coronavirus/gezondheidsadviezen>

Mogen ouderen en kwetsbare personen worden geweerd uit de bijeenkomsten?

Vooropgesteld is dat een ieder verantwoordelijk is voor zijn eigen gezondheid. Hoe om te gaan met de groep kwetsbare mensen en hoe extra voorzichtigheid kan worden betracht voor mensen van 70 jaar en ouder; hiervoor kunt u gebruikmaken van de voorschriften van het RIVM: <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/vragen-antwoorden#Vragen%20over%20voorkomen%20besmetting>

Wat te doen met de kinderopvang?

Het opvangen/oppassen van kinderen tijdens een bijeenkomst is mogelijk in hetzelfde gebouw. De algemene voorschriften van het RIVM blijven ook op hen van toepassing.

Vallen openlucht bijeenkomsten van religieuze organisaties onder een evenementvergunning?

Nee, openlucht bijeenkomsten van religieuze organisaties vallen onder de Wet Openbare Manifestaties, hiervoor geldt hetzelfde als bij het organiseren van een demonstratie.

Onder welke voorwaarden kan een openlucht bijeenkomst dan plaatsvinden?

U houdt zich aan de 1,5 meter afstandseis. U doet bij de gemeente een melding van een openbare manifestatie, tenminste 48 uur voor de bijeenkomst plaatsvindt, zoals genoemd in de Algemene plaatselijke verordening (Apv) van uw gemeente. U geeft aan welke maatregelen u hebt genomen ter bescherming van de volksgezondheid, ter voorkoming van verkeersproblemen en welke maatregelen u hebt genomen ter bestrijding van wanordelijkheden. Indien u gebruik maakt van een geluidsinstallatie of versterkte muziek zult u zich moeten houden aan de maximale geluidsnormen genoemd in de Apv van uw gemeente. Bij het gebruik van een scherm of podium zult u ook moeten voldoen aan eisen die worden gesteld aan dergelijke constructies opgenomen in het Besluit brandveilig gebruik en de basishulpverlening overige plaatsen (BGBOP).

13. Vervoer

Is een mondkapje in alle vormen van vervoer verplicht?

Een mondkapje is verplicht in alle openbaar vervoer en in zakelijke vervoer. Dus in bus, trein, metro, veerboten, vliegtuigen etc. en in andere vormen van zakelijk vervoer waarbij het niet mogelijk is om 1,5 meter afstand te bewaren; ook in taxi's, touringcars en werkbusjes. Hier geldt ook: gezondheidscheck en reservering zijn verplicht.

In het overig bedrijfsmatig personenvervoer geldt de verplichting voor het dragen van een niet-medisch mondneuskapje voor reizigers vanaf 13 jaar niet bij maximaal 2 personen vanaf 13 jaar per voertuig of vaartuig inclusief bestuurder.

De mondkapjesplicht geldt niet voor pleziervaar- en voertuigen, daar moet 1,5 meter afstand worden gehouden: dat geldt voor bijvoorbeeld rondvaartboten en roeiboten, met uitzondering van gezinsleden, kinderen t/m 12 jaar en jongeren t/m 17 jaar onderling. Tot slot zijn mondkapjes wel verplicht bij het gebruik maken van een luchtballonvaart.

Zijn mondkapjes verplicht in een luchtballon?

Ja, in luchtvaartuigen, waar luchtballonnen onder vallen, is het dragen van een mondkapje verplicht.

Zijn mondkapjes verplicht in lesauto's?

Nee, dit valt onder de uitzonderingen voor beroepsgroepen.

Zijn mondkapjes verplicht in personenauto's voor personen die geen gezinsleden van elkaar zijn en ouder zijn dan 18 jaar?

Dit is niet verplicht bij vervoer voor privédoeleinden. Wel wordt dringend aangeraden een mondkapje te dragen als 1,5 meter afstand niet mogelijk is.

14. Detailhandel

Wat betekenen de maatregelen voor winkeliers en winkelend publiek?

Per 14 oktober 22.00 uur gelden de volgende maatregelen:

- Alle winkels zijn vanaf 20.00 uur gesloten. Met uitzondering van supermarkten en andere winkels die levensmiddelen verkopen.
- Er geldt een verbod op het verkopen en bezorgen van alcoholische dranken tussen 20.00 en 7.00 uur.
- Voor iedereen van 13 jaar en ouder geldt een dringend advies een mondkapje te dragen in winkels.
- Winkels voeren een deurbeleid waardoor het binnen niet te druk wordt. Supermarkten en andere winkels voor levensmiddelen stellen speciale winkeltijden vast waarop zij alleen open zijn voor ouderen en mensen met een kwetsbare gezondheid.

Mag na 20:00 uur alcohol bezorgd worden door supermarkten?

Nee. Het is wel mogelijk om online een bestelling te plaatsen waar alcoholische drank onderdeel van is. Het is niet mogelijk om deze na 20.00 uur te laten bezorgen.

Kan er nog wel gewinkeld worden?

Ja. Om contacten te voorkomen en drukte te vermijden is het advies om uitstapjes zoveel mogelijk te beperken.

Moeten medewerkers en klanten een mondkapje op in winkels?

Er geldt een dringend advies om een niet-medisch mondkapje te dragen in alle voor publiek toegankelijke gebouwen en overdekte gebieden, zoals winkels, parkeergarages, benzinestations en bij de uitvoering van contactberoepen zoals de kapper. Een winkelier kan besluiten om in zijn zaak een mondkapje te verplichten. In dat geval mogen bezoekers geweigerd worden die geen mondkapje dragen.

Wat zijn de richtlijnen voor verantwoord winkelen?

Het protocol 'Verantwoord Winkelen' zorgt ervoor dat iedereen zo veilig mogelijk kan winkelen en er tegelijkertijd door medewerkers veilig gewerkt kan worden. De richtlijnen in het protocol gelden voor alle ondernemers, medewerkers en klanten van de detailhandel. Er wordt advies gegeven over het maximumaantal klanten per winkel, samples en proeverijen en andere hygiëne maatregelen. Ook wordt er advies gegeven over wat je als ondernemer moet doen als je niet 1,5 meter afstand van anderen kan waarborgen.

Wat betekent deurbeleid voor winkels?

Voor winkels geldt dat zij een deurbeleid voeren waardoor het binnen niet te druk wordt. Waar nodig worden protocollen hierop aangescherpt. Bij slecht naleven van de basisregels of bij te grote drukte kan een winkel gesloten worden op last van de voorzitter van de veiligheidsregio

Welke aanvullende maatregelen gelden voor supermarkten?

Supermarkten geven kwetsbaren de gelegenheid om tijdens speciale momenten (venstertijden) hun boodschappen te doen. In principe twee keer per dag één uur.

Maken medewerkers in de supermarkt karretjes en mandjes schoon voor klanten?

Supermarkten besteden extra aandacht aan goede hygiëne in de winkel en maken materialen zoals winkelwagens, mandjes, scanners en pinautomaten regelmatig schoon. Het is aan de supermarkt zelf of zij als service aan de klant een karretje of mandje schoonmaken.

Wat moet ik doen als mijn klanten zich niet aan de afspraken houden?

De winkelier is verantwoordelijk voor de orde en veiligheid in de winkel en voor het naleven van deze gedragsregels. Van klanten wordt verwacht dat ze de gedragsregels volgen. In noodgevallen kan de winkelier een beroep doen op handhaving door de overheid, net als bij winkeldiefstal.

15. Andere vragen?

Heeft u een vraag over de coronamaatregelen en staat het antwoord niet op deze site? Kijk op de www.rijksoverheid.nl of neem contact op met de gemeente. Landelijke maatregelen om het coronavirus onder controle te krijgen vindt u op de site van de [rijksoverheid](http://rijksoverheid.nl) en het [RIVM](http://RIVM.nl).

Vanuit Rijksoverheid

- Vragen en antwoorden over de gevolgen van de coronamaatregelen in het dagelijks leven:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven>
- Vragen en antwoorden over afstand houden:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/afstand-houden>
- Vragen en antwoorden over symptomen coronavirus:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/gezondheid>
- Vragen en antwoorden over thuisquarantaine:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/in-thuisquarantaine-door-corona>
- Vragen over mondkapjes:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/mondkapjes>
- Vragen en antwoorden over bruiloften:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/bruiloften>
- Vragen en antwoorden over contactberoepen (zoals de kapper en masseur):
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/contactberoepen>
- Vragen en antwoorden over culturele instellingen (zoals theater, museum, muziekscholen):

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/cultuur>

- Vragen en antwoorden over zangkoren:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/cultuur/coronavirus-en-regels-voor-zangkoren>
- Vragen en antwoorden over sport:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/sport>
- Vragen en antwoorden over locaties (zoals nachtclubs en discotheken):
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/locaties>
- Vragen en antwoorden over religieuze en levensbeschouwelijke bijeenkomsten:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/religieuze-en-levensbeschouwelijke-bijeenkomsten>
- Vragen en antwoorden over uitvaarten:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/uitvaarten>
- Vragen en antwoorden over horeca en evenementen:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ondernemers-en-bedrijven/horeca>
- Vragen en antwoorden over onderwijs:
  - Basis- en speciaalonderwijs:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs/basisonderwijs-en-speciaal-onderwijs>
  - Voortgezet onderwijs: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs/voortgezet-onderwijs>
  - Middelbaar beroepsonderwijs:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs/middelbaar-beroepsonderwijs-mbo>
  - Hoger beroepsonderwijs en universiteit:
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs/hogescholen-en-universiteiten-hoger-onderwijs>
- Vragen en antwoorden over kinderopvang:
  - Voor ouders
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs/ouders>
  - Voor gastouders
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs/kinderopvangorganisaties-en-gastouders>